

แก้ปัญหา หรือ ก่อปัญหา ... พรก. โอนภาระหนี้กองทุนฟื้นฟูฯ

ที่มา

- ความเสียหายสุทธิของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (กองทุนฟื้นฟู: FIDF) ที่คำนวณโดย ธปท. เมื่อปี 2545 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1.4 ล้านล้านบาท¹ โดยความเสียหายจำนวนดังกล่าวมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการชดเชยความเสียหาย 4 ฉบับ² ซึ่งคาดว่าจะชดใช้เงินต้นได้หมดภายในราว 30 ปี นับแต่ปี พ.ศ. 2545
- ณ 30 ก.ย. 2554 (ราว 9 ปี หลังปี พ.ศ. 2545) พบว่า ได้มีการกู้จริง 1.3 ล้านล้านบาท และมีการใช้คืนต้นเงินกู้แล้วรวม 1.6 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.5 ซึ่งเมื่อเทียบกับประมาณการปี 2545 ณ เวลานั้น คาดว่า สิ้นปี 2554 จะมีการใช้คืนต้นเงินกู้แล้วทั้งสิ้น 5.0 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 36.0 ของวงเงินกู้ หรืออีกนัยหนึ่ง ได้มีการคืนต้นเงินกู้เพียงร้อยละ 32.6 ของเป้าหมายเดิม³ จึงทำให้รัฐบาลต้องแบกภาระดอกเบี้ยจ่ายในแต่ละปีจำนวนมาก
- พรก.ฯ ใหม่⁴ จึงมีความมุ่งหวังหลักที่จะลดภาระดอกเบี้ยในงบประมาณโดยการให้สถาบันคุ้มครองเงินฝาก นำส่งเงิน 0.46% จากที่เรียกเก็บจากธนาคารพาณิชย์ 0.47% ของฐานเงินฝากที่คุ้มครอง ให้กับ ธปท. เพื่อใช้ในการจ่ายดอกเบี้ยกองทุนฟื้นฟูฯ ซึ่ง พรก.ฯ ไม่เปิดช่องว่างให้รัฐบาลตั้งงบประมาณจ่ายดอกเบี้ยหนี้กองทุนฟื้นฟูฯ อีกต่อไป⁵
- ทำไมต้องออก พรก.ฯ? ... ออก พรก. แล้วแก้ปัญหาหรือก่อปัญหา? ... ทำไมเดือนกันยายน 2555 ถึงเป็นบททดสอบแรกของ พรก.ฯ?

แก้ปัญหา

ปัญหางบประมาณไม่พอใช้:

การจัดทำงบประมาณเริ่มเผชิญข้อจำกัดด้าน
เพดานเงินกู้⁶ ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา โดยจากการ
จัดทำงบประมาณสมดุลในปี 2549-2550 ได้เริ่มมี
การขาดดุลราว 40-45% ของเพดานฯ ในปี 2550-
2551 และมีการขาดดุลเฉลี่ยราว 90% ของเพดาน
ตลอด 4 ปีที่ผ่านมา โดยสูงสุดที่ปี 2552 มีการตั้ง
งบประมาณขาดดุลถึง 99.95% ของเพดาน การให้
สถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยจึง
เท่ากับว่าเป็นการลดภาระงบประมาณ และทำให้มี
งบประมาณในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นราว 6.5
หมื่นล้านบาทต่อปี

และมองไม่ออกว่าเมื่อไหร่ภาระดอกเบี้ย

ใน งบปม. จะลดลง:

การชำระคืนต้นเงินกู้ที่ไม่เป็นไปตามคาด ทำให้
กระทรวงการคลังรับภาระดอกเบี้ยไปตั้งแต่ปี
2542-2554 แล้วทั้งสิ้น 7.39 แสนล้านบาทจากที่
เคยคาดการณ์ไว้ในระดับราว 6.5 แสนล้านบาทเมื่อ
ปี 2545⁷ และคาดว่าหากปัญหาการชำระคืนต้นยังไม่
ได้รับการแก้ไข รัฐบาลจะมีปัญหาในการจัดสร
รงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศที่ไม่เพียงพอ
เพราะต้องแบกรับดอกเบี้ยในระดับนี้ไปอย่างไม่มีที่
สิ้นสุด

ก่อปัญหา

เพิ่มภาระทางการเงินให้กับธนาคารพาณิชย์ และหรือประชาชน:

ธนาคารพาณิชย์ต้องเก็บเงิน 0.47% ของฐานเงินฝากที่
คุ้มครองเพื่อนำส่ง ธปท. 0.46% เพื่อใช้ในการชำระ
ดอกเบี้ย ซึ่งเท่ากับว่าภาระของรัฐบาลในงบประมาณที่
ลดลงจะต้องแลกมากับภาระของธนาคารพาณิชย์ที่
เพิ่มขึ้น (กรณีไม่มีการผลักภาระฯ)

มีความเสี่ยงในการผิดชำระหนี้ :

พรก.ฯ ไม่เปิดโอกาสให้รัฐบาลตั้งงบประมาณเพื่อชำระ
ดอกเบี้ย ซึ่งกระแสเงินจาก 3 แหล่งต่อไปนี้ไม่เพียงพอ
ก็อาจมีความเสี่ยงในการผิดชำระหนี้ที่จะมีภาระที่
ต้องชำระดอกเบี้ยค่อนข้างมากประมาณ 2-3 หมื่นล้าน
บาท⁸ : (1)เงินเรียกสมทบจากสถาบันประกันเงินฝาก
0.46% (2) รายได้จากบัญชีผลประโยชน์ประจำปีของ
ธปท. (ปีละประมาณ 1 หมื่นล้านบาท) และ (3) รายได้
จากการบริหารทรัพย์สินของกองทุนฟื้นฟูฯ (ปีละ
ประมาณ 1 หมื่นล้านบาท)

ความสามารถในการคุ้มครองเงินฝากลดลง จากเดิมที่ต่ำกว่าเกณฑ์อยู่แล้ว:

กระทรวงการคลัง⁹ คาดการณ์ว่าเดือน ก.ค. 2555
สถาบันคุ้มครองเงินฝากจะมีเงินอยู่ราว 1.13 แสนล้าน
บาท และควรมีเงินราว 1.67 แสนล้านบาท¹⁰ ในวันที่
1 ส.ค. 2555 เมื่อการคุ้มครองเงินฝากลดลงเงินคุ้มครอง
ให้เหลือ 1 ล้านบาท กล่าวคือ ในปัจจุบันเงินกองทุนของ
สถาบันมีน้อยกว่าเกณฑ์อยู่แล้ว และเมื่อสถาบันฯ ต้อง
ส่งเงินให้ ธปท. 0.46% ของฐานเงินฝากอีก สถานะทาง
การเงินของสถาบัน (ความสามารถในการคุ้มครองเงิน
ฝาก) ก็จะแยลง หรือหากรัฐบาลเลือกที่จะเลื่อนการลด
วงเงินคุ้มครองเพื่อไม่ให้ฐานเงินฝากที่ต้องคุ้มครองเพิ่ม
มากขึ้น ก็เท่ากับว่ารัฐบาลยังแบกรับความเสี่ยงของ
สถาบันการเงินต่อไป

FACTS

พรก. นี้ มีความชัดเจนในการลดข้อจำกัดด้านงบประมาณผ่านการลดภาระดอกเบี้ย แต่อาจยังไม่ชัดเจนด้านการใช้คืนเงินต้นเท่าใดนัก

- เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การใช้คืนเงินต้น จากกำไรของ ธปท. ไม่เป็นไปตามคาด เนื่องจากมีการด้อยค่าของบัญชีทุนสำรองเงินตราจากการตีราคา จึงอาจจำเป็นต้องปรับให้บัญชีผลประโยชน์มีการบันทึกรายได้ก่อนที่จะมีการตีราคาบัญชีทุนสำรองเงินตรา ทั้งนี้เพื่อขจัดปัญหาความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจส่งผลกระทบต่อกระแสรายได้ที่นำมาใช้เงินต้น FIDF2 และ FIDF 3

References and Notes

¹ แถลงข่าว ธปท. ฉบับ 22/2545

² (1) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

(2) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่สอง พ.ศ. 2545

(3) พระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 (4) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

³ รายงานความเสี่ยงทางการคลัง พ.ศ. 2554

⁴ พรก. ปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555

⁵ มาตรา 12 พรก. ปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555

⁶ พรบ. การบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 มาตรา 21 และ พรบ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 มาตรา 9 ทวิ

⁷ ที่มา: รายงานความเสี่ยงทางการคลัง พ.ศ. 2554

⁸ <http://thaipublica.org/2012/02/thaipublica-seminar-decree-fidf-solve-problems-create-problems/>

⁹ ที่มา: รายงานความเสี่ยงทางการคลัง พ.ศ. 2554

¹⁰ 2.2% ของคาดการณ์ฐานเงินฝากที่ระดับ 3.58 ล้านล้านบาท

ผู้จัดทำ

ดร. นิตินัย ศิริสมรรถการ

กรรมการผู้จัดการ และ Chief Economist

สถาบันอนาคตไทยศึกษา

nitinai@thailandff.org

ดร. นิตินัยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปริญญาโทด้านรัฐศาสตร์จาก University of Southern California จากนั้นได้รับทุนกระทรวงการคลังเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาเอกด้านเศรษฐศาสตร์ จาก Florida State University

ก่อนที่จะมาร่วมงานกับสถาบันอนาคตไทยศึกษา ดร. นิตินัยเคยดำรงตำแหน่งรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (สายพัฒนาธุรกิจและการตลาด) บริษัท ท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย จำกัด และผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์การลงทุน บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด นอกจากนี้ยังเคยร่วมงานกับรัฐบาลสาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว ในตำแหน่งที่ปรึกษากระทรวงแผนงานและการลงทุน

สถาบันอนาคตไทยศึกษา

มูลนิธิสถาบันอนาคตไทยศึกษา
THAILAND FUTURE
FOUNDATION

Tel: 02 264 5481-3

Fax: 02 264 5480

Email: network@thailandff.org

www.thailandfuturefoundation.org

ENGAGE * ANALYZE * INFORM

ข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้เป็นการเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เชื่อได้ว่าน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม สถาบันอนาคตไทยศึกษา (“สถาบัน”) ไม่ว่าจะเป็นองค์กร ผู้บริหาร หรือพนักงานไม่ขอรับรองและรับประกันความถูกต้องของข้อมูลหรือข้อความใดๆ ในรายงานฉบับนี้ รวมทั้งลำดับ เวลา ความเป็นปัจจุบัน ความสมบูรณ์ ความเหมาะสมเพื่อวัตถุประสงค์ของรายงานฉบับนี้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากบุคคลที่สามหรือข้อมูลอื่นใด หากเกิดความสูญเสียหรือเสียหายแก่ผู้ใช้บริการหรือบุคคลอื่น ไม่ว่าจะจากการประมาทเลินเล่อ หรือการละเว้นทั้งหมดหรือบางส่วนในการจัดหา รวบรวม ตีความ ตัดต่อ หรือเขียนรายงานนี้ ไม่ว่าจะในลักษณะใดๆ ก็ตาม สถาบันฯ จะไม่รับผิดชอบแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ความเห็นใดๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ถือว่าเป็นความคิดเห็น/มุมมองส่วนบุคคล โดยการตัดสินใจจะอยู่ภายใต้สมมติฐานซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ สถาบันฯ ขอสงวนสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่อยู่ในรายงานฉบับนี้ได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

อนึ่ง การใช้หรือเผยแพร่เนื้อหา และ/หรือข้อมูลใดๆ ในรายงานฉบับนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสถาบันถือเป็นการต้องห้ามโดยเด็ดขาด